

John Rector

DE KOUDSTE KUS

1

Het begon net te sneeuwen toen we de autoweg verlieten en de parkeerplaats van de *Red Oak Tavern* op reden.

Het was een doodgewone tent bij een pompstation, met voor het vieze raam een neonverlichting die OPEN te lezen gaf. Binnen was het warm en schoon en het rook er naar vet en uien, en tegen de tijd dat de serverster onze koffie kwam brengen, had ik de rit achter me gelaten en begon ik weer tot leven te komen.

We zaten een tijdje zonder veel te zeggen van onze koffie te drinken. We waren de enige klanten, op een man na die aan de andere kant van de bar in een munttelefoon stond te fluisteren. Ik denk niet dat hij ons was opgevallen als hij niet zo gehoest zou hebben. Het geluid dat hij maakte, nat, alsof hij stikte, viel niet te negeren.

Hoewel ik mijn best deed.

Sara niet.

‘Mijn opa hoestte net zo,’ zei ze. ‘Vlak voor hij doodging. Het was afschuwelijk.’

‘Het klinkt niet best.’

‘Toen het echt heel erg werd, hoestte hij bloed en slijm op dat naar alle kanten vloog; over zijn kleren, de meubels, de muren en alles.’ Ze nam nog een slok koffie. ‘Heb je enig idee hoe goor het is om ’s avonds korstjes uit je haar te moeten halen omdat iemand je onder het bloed heeft gehoest?’

Ik zei dat ik dat niet wist.

‘Neem maar van mij aan dat het niet fijn is.’

‘Waarschijnlijk was het voor hemzelf nog een beetje erger.’

Sara keek me aan en knikte. ‘Ja, dat is ook zo. Het was afschuwelijk.’

Ze pakte drie zakjes suiker uit het bakje, kieperde de inhoud in haar koffie en gooide de lege zakjes op de groeiende stapel in de asbak. ‘Iedereen snapte het ook wel en ik denk niet dat iemand het hem kwalijk nam, hoor, omdat ze wisten hoeveel pijn hij had en zo.’

‘Wat hadden ze hem kwalijk moeten nemen, dan?’

‘Dat hij zelfmoord heeft gepleegd.’

Ze nam nog een slok koffie en fronste haar wenkbrauwen. ‘Ze kunnen dan wel zeggen dat decafé hetzelfde smaakt, maar dat is niet zo. Ik proef het verschil echt wel.’

‘Dat heb je nooit verteld.’

‘Wat heb ik nooit verteld?’

‘Dat je opa zelfmoord heeft gepleegd.’

‘Anders was hij wel aan die kanker overleden hoor,’ zei ze. ‘Ik zou in zijn geval denk ik precies hetzelfde hebben gedaan.’

‘Nou, ik niet.’

‘Hoe weet je dat nou? Het is toch helemaal niet aan de orde?’

Ik wilde met haar in discussie gaan, maar ik begon hoofdpijn te krijgen. Zo’n drukkend gevoel achter mijn ogen. Ik keek omlaag en drukte mijn vingers tegen de zijkant van mijn hoofd.

‘Gaat het?’ vroeg Sara.

Ik zei dat er niks aan de hand was.

‘Koppijn?’

Ik knikte.

‘Heb je je pillen bij je?’

‘Die heb ik al ingenomen; het gaat wel weer over.’

‘Ik wil ook wel een stuk rijden, hoor.’

‘Het gaat wel weer. Vertel verder.’

‘Er valt niet veel te vertellen,’ zei Sara. ‘Het was gewoon zoals het was.’

Ik leunde achterover en we zeiden geruime tijd niks.

Het enige geluid kwam van Hank Williams, die ergens op de achtergrond zachtjes 'Lovesick Blues' zong uit in het plafond verborgen boxen. Ik was geen fan van country, maar op de een of andere manier kreeg ik van Hank Williams altijd goede zin.

Lullig hoe hij aan zijn einde kwam.

Een paar minuten later kwakte de man bij de munttelefoon de hoorn neer en ging op een barkruk zitten. Hij hoestte en nam vervolgens een slok water. Het hielp niet en hij hoestte nog een keer.

En iedere keer huiverde Sara.

'De stakker,' zei ze. 'Het klinkt afschuwelijk.'

Ik gaf geen antwoord.

Achter me klapte de deur naar de keuken open en de serveerster kwam tevoorschijn met twee volle borden eten.

Sara zei lachend: 'Dat werd tijd.'

De vrouw zette de borden voor ons neer en vroeg of we nog iets anders wilden hebben. Ik zei van niet, en ze zette een halfvolle fles ketchup op tafel om vervolgens weer in de keuken te verdwijnen.

Ik bekeek mijn hamburger even en deed mijn ogen dicht. De pijn in mijn hoofd werd minder, maar door de pillen kreeg ik last van mijn maag. Ik wist niet zeker of ik mijn eten wel zou kunnen binnenhouden, dus wilde ik er alle tijd voor nemen.

Sara viel meteen aan. Ze stak haar donkere haar achter haar oren en pakte de hamburger. Tegen de tijd dat ik aan mijn eerste hap toe was, was zij al bijna klaar.

'Sodeju, wat had ik een honger,' zei ze.

Ik beaamde dat, en verder zeiden we niet veel tijdens het eten.

Uiteindelijk kwam mijn maag weer tot rust, en toen ik genoeg gegeten had en de rest van mijn hamburger liet staan, vroeg ik: 'Hoe heeft hij het eigenlijk gedaan?'

'Hoe heeft wie wat gedaan?'

'Je opa,' zei ik. 'Hoe heeft hij zelfmoord gepleegd?'

Sara keek me fronsend aan. ‘Dat is niet zo’n fris verhaal.’

‘Als je het liever niet wilt vertellen...’

‘Nee, joh, ik zit je maar te pesten.’ Ze likte het vet van haar wijsvinger en wees ermee naar het midden van haar borst. ‘Jachtgeweer. Hier. Het was een zootje.’

‘Je lult.’

Ze schudde haar hoofd, pakte een paar frietjes, en haalde ze door de met zout vermengde ketchup op haar bord en nam een hap. ‘Papa zegt dat hij als een echte vent is gestorven, wat dat ook mag betekenen. Volgens oma heeft hij het op die manier gedaan omdat hij graag een open kist wilde op zijn begrafenis. Ze zei dat ijdelheid zijn zwakste punt was.’

‘Mis je hem?’

‘Niet echt,’ zei ze. ‘Ik was nog klein, en de enige herinnering die ik aan hem heb is dat we samen in de tomatenmoestuin liepen. De planten waren zó groot, dat ze tot in de hemel leken te groeien.’ Ze keek naar haar bord en pakte nog wat frietjes. ‘Da’s best een leuke herinnering, toch?’

Ik hield er verder mijn mond over. Ik probeerde me voor te stellen hoe ze als meisje tussen haar opa’s tomaten stond, blij en geborgen onder de blauwe hemel van Minnesota.

Sara moet dat aan me gezien hebben want ze lachte naar me, boog zich naar me toe over de tafel en zoende me lang en zacht.

Haar lippen smaakten naar frituurvet en zout.

‘Ik vind het niet erg, schatje. Ik ben er allang overheen.’

Ik hoorde achter me iets vallen en draaide me om.

De man op de barkruk zat aan de servettenhouder te frummen en had grote moeite met ademen. Er lagen glasscherven en er stroomde water in dunne straaltjes over de rand van de bar op de grond.

De serveerster kwam aanlopen met een theedoek en begon de scherven op te ruimen. De man wilde iets zeggen, maar onder-

brak zichzelf steeds met een flinke hoestbui.

‘Gaat dat wel goed?’ vroeg Sara.

Ik gaf geen antwoord.

Ik keek toe hoe hij opstond om een groene rugzak te pakken die op de kruk naast hem stond. Hij hing een van de lussen aan zijn schouder en baande zich een weg tussen de lege tafeltjes naar de wc’s, die zich aan de andere kant van het kleine wegrestaurant bevonden. Hij hield onder het lopen een prop servetten voor zijn mond.

‘Die moet naar een dokter,’ zei Sara.

‘Dat denk ik ook, ja.’

‘Moet je niet gaan kijken hoe het met hem gaat?’

Ik deed net of ik dat niet hoorde en keek hem na tot de deur van het herentoilet achter hem dichtviel. Daarna at ik op wat er nog van mijn hamburger over was. Ik hoorde de man nog steeds hoesten, zij het ver weg en gedempt.

Niet veel later kwam de serveerster onze bekers opnieuw vol-schenken.

Sara bedankte haar en zei: ‘Gaat het wel goed met die vent?’

‘Zo te horen niet,’ zei ze. ‘Ik hoop niet dat hij daar ligt dood te gaan, ik wil voor de storm losbarst thuis zijn voor de kinderen.’

Ik keek uit het raam naar het parkeerterrein en zag dat onze auto al bedekt was met een dun laagje sneeuw. Het dwarrelde aan alle kanten rond de auto.

‘Hoe slecht wordt het eigenlijk?’

‘Waar moeten jullie naartoe?’

‘Naar Reno.’

De serveerster klakte met haar tong, en zei: ‘Als jullie opschieten kun je de storm misschien vóórblijven, maar als ik jullie was, zou ik omdraaien en naar de I-80 rijden.’

‘De storm in?’ zei Sara hoofdschuddend. ‘De andere kant op is veel sneller.’

‘Niet als de weg wordt afgesloten,’ zei de serveerster met een

knikje naar het raam. ‘De sneeuwschuivers komen hier pas als ze klaar zijn met de I-80. Als de storm echt zo erg is als ze voorspellen en de autoweg wordt afgesloten, ben je hier voorlopig nog niet weg.’

Sara keek me aan. Haar ogen leken wel groen door het felle fluorescerende licht. ‘Wat vind jij?’

‘Wat is de kortste route naar de I-80?’

‘Een kilometer of twintig terugrijden,’ zei de serveerster. ‘Dertig, hooguit.’

‘Da’s best ver,’ zei Sara. ‘Je bent wel gek als je dat doet, toch?’

‘Jullie moeten het zelf weten,’ zei de serveerster. ‘En voor hetzelfde geld blijf je de storm wél voor. Misschien overdrijft iedereen.’

Sara keek me schouderophalend aan.

Ik bedankte de serveerster die vervolgens de tafel afruimde en de rekening over het blad naar me toe schoof. Toen ze weg was, keek ik uit het raam naar de sneeuw en de laaghangende bewolking.

‘Ik wil niet helemaal terug naar de I-80, Nate. Jij?’

Ik schudde mijn hoofd. ‘Het ziet er niet zo slecht uit, vind ik. Volgens mij kunnen we die storm makkelijk vóór blijven.’

‘Dat denk ik ook.’

De man op het toilet hoestte weer, heel hard, en ik zag hoe gespannen Sara reageerde. Ze keek op en ik wist wat ze zou gaan zeggen.

‘Het gaat ons niets aan,’ zei ik.

‘Hij is hier helemaal alleen, en hij klinkt hartstikke ziek.’

‘Het is een grote jongen. Hij weet heus zelf wel wat goed voor hem is.’

‘Doe het dan voor mij, Nate, oké? Ga gewoon even kijken hoe het met hem gaat.’

Het laatste waar ik zin in had was om op het toilet van een wegrestaurant met een wildvreemde man te praten. Dat probeerde ik haar duidelijk te maken, maar dat wilde er niet in. Ze keek me aan

op die ene manier, en ik wist dat het geen zin had om ertegen in te blijven gaan.

Bovendien had ik een paar koppen koffie gedronken en hadden we nog een flinke rit voor de boeg; ik moest tóch plassen.

Ik kon er niet omheen.

2

Ik stond op Cat Stevens, of op Osama bin Laden te pissen, dat kon ik niet goed zien. De foto die in het filter van de afvoer zat, was oud en verkleurd en ik zag alleen iemand met een baard.

Ik besloot dat het me niet kon schelen wie het was.

De man die aan de bar had gezeten stommelde in een van de wc-hokjes. Hij hoestte niet meer, maar ik hoorde zijn ademhaling. Hij was duidelijk niet dood, dus waarom zou ik me er verder druk om maken?

Ik ritste mijn broek dicht en liep naar de wasbak. Het licht boven de spiegel was fel en wit en ik bestudeerde de wallen onder mijn ogen. Daarna wilde ik de kraan opendraaien, maar ik stopte halverwege.

Er lag bloed in de wasbak, en het was vers.

Ik keek naar het wc-hokje, pakte een tissue van de stapel die op de wasbak lag en gebruikte die om de kraan mee open te draaien. Het zeeppompje was leeg, dus hield ik mijn handen lang in de waterstroom. Toen ik klaar was, draaide ik met een andere tissue de kraan weer dicht.

De man in het wc-hokje hoestte.

Ik keek naar het bloed, dat in het kille witte licht bijna zwart was, en dacht aan Sara's opa.

Ik wilde weg.

Ik pakte nog een tissue om mijn handen mee af te drogen en opende de deur naar het restaurant. Ik hoefde alleen maar naar buiten te lopen, maar iets weerhield me daarvan.

Ik bleef een tijdje staan, tot ik besloten had wat ik moest doen.

Toen liet ik de deur weer dichtvallen, liep naar het wc-hokje en klopte op de deur.

Degene die erin zat, bewoog opeens niet meer.

Ik wachtte tot de man iets zou gaan zeggen. Toen dat niet gebeurde, zei ik: 'Ik weet dat het me niet aangaat, maar ik ben benieuwd of u oké bent. Dat gehoest van u klinkt niet best.'

Stilte.

Ik stond nog even naar het geluid van de buizen achter de betegelde muur te luisteren, en draaide me om. Ik wilde net weggaan, toen ik de grendel hoorde schuiven en de deur een klein stukje zag opengaan.

Het gezicht van de man verscheen, bleek, en bedekt met zweet. Hij keek van mij naar de deur en weer terug.

'Wat zei je?'

Ik begon te vertellen dat Sara graag wilde dat ik kwam kijken of alles wel in orde was, maar hij bleef maar van mij naar de deur kijken en ik zag dat hij totaal niet luisterde. Uiteindelijk draaide hij zich om om zijn rugzak te pakken, die hij over zijn schouder hing en liep langs me heen naar de wasbak.

Hij was niet lang, maar had stevige, brede schouders en een dik, roze litteken dat in zijn nek begon en aan de achterkant onder zijn overhemd verdween. Ik keek in het wc-hokje. Er zat bloed op de wc en op de witte tegelvloer, en niet zo'n beetje ook.

'We hoorden u hoesten,' zei ik. 'We wilden gewoon zeker weten dat...'

'Fuck'

De man gaf met de palm van zijn hand een mep op het lege zeppompje en toen nog een keer, maar zo hard dat het plastic scheurde. Hij boog zich over de wastafel en liet zijn hoofd zakken

en zijn schouders hangen, en ik zag hoe ze tegelijk met zijn ademhaling op en neer gingen. Uiteindelijk ging hij weer rechtop staan om zijn handen af te spoelen.

‘Is er nog iemand geweest sinds ik hier zat?’

Ik keek om me heen in het toilet. Ik wist niet wat hij bedoelde, en begon te stamelen.

‘In het restaurant?’ Hij praatte langzaam en klonk nors. ‘Is er nog iemand gaan zitten om koffie of een of ander kutbroodje te bestellen?’

‘Nee,’ zei ik. ‘Er zit helemaal niemand.’

De man boog zich opnieuw voorover en gooide water in zijn gezicht. Toen hij weer opkeek, zag ik zijn gezicht in de spiegel.

In het felle licht leek hij net een lijk.

‘Mooi.’ Hij pakte een paar tissues van de stapel en veegde er zijn gezicht en handen mee af, mij ondertussen in de spiegel aankijkend. ‘Wat is er met jou gebeurd?’

Ik zei niks terug.

De man glimlachte. ‘Je ziet eruit alsof je door een gehaktmolen bent gehaald.’

Ik negeerde hem. ‘Dus er is niets met u aan de hand?’

De man schudde zijn hoofd en lachte binnensmonds. ‘Moest je dat van haar komen vragen?’

‘Van wie?’

‘Van je vriendinnetje, die brunette.’ Hij gebaarde naar het restaurant. ‘Heeft ze je gestuurd om te kijken hoe het met me gaat?’

‘We dachten...’

‘Ik weet zeker dat jij alles doet wat ze je opdraagt, toch?’ Hij pauzeerde even. ‘Zou ik in jou geval ook doen, hoor. Het viel me meteen op toen jullie binnenkwamen. Een pittige tante. En met jouw uiterlijk snap ik wel dat je haar te vriend wilt houden.’

Ik stak mijn handen op. ‘Het was goed bedoeld, hoor.’

De man verfrommelde de tissues, gooide ze in de vuilnisbak en draaide zich naar mij om.

Ik moest mijn best doen om niet terug te deinzen.

‘Bespaar je vooral de moeite,’ zei hij. ‘Ik heb totaal geen behoefte aan nieuwe vrienden.’

‘Sorry.’

‘Dat zou ik ook zeggen, ja. Dus loop maar fijn terug naar je meisje, en zeg haar dat er met mij niks aan de hand is en dat ze zich lekker met haar eigen zaken moet bemoeien.’

Hij keek me aan en ik deed uit alle macht mijn best om mijn blik niet af te wenden.

Tevergeefs.

De man deed zijn rugzak om en liep langs me heen het restaurant in.

Ik bleef even naar de dichte deur staan kijken, onzeker over wat te doen, en probeerde mezelf tevergeefs wijs te maken dat ik me er niets van aan moest trekken. Stank voor dank. Ik zou het onthouden voor de volgende keer.

Voor ik wegging, liep ik even terug naar het wc-hokje en bekeek het bloed op de vloer nog eens goed. Ik wist niet wat er met die gast aan de hand was, maar het leek me duidelijk dat er binnenkort één klotzak minder rond zou lopen.

Daar kon ik uitstekend mee leven.

Toen ik uit het toilet kwam, was de man weg. Sara zat nog steeds aan tafel. Ze zat me afwachtend aan te kijken.

‘Niks aan de hand,’ zei ik.

‘En verder?’

‘Wat wil je nog meer weten dan?’ Ik pakte de rekening en zei: ‘We moeten nog tanken. Kunnen we?’

‘Heeft hij nog iets gezegd?’

‘Zoals?’

‘Weet ik veel,’ zei ze. ‘Iets. Hij wist niet hoe snel hij weg moest komen. Je hebt toch wel normaal tegen hem gedaan?’

Ik keek uit het raam naar het parkeerterrein. Er stonden een

paar auto's, maar hem zag ik nergens. Prima.

'Ik heb gevraagd of het goed ging, en hij zei van wel.'

'En verder niks?'

'Nee.'

Sara keek me aan. 'Je vertelt niet alles.'

'Ik vertel het precies zoals het is gegaan. En als we die storm vóór willen blijven, moeten we nu echt gaan, tenzij je hier wilt slapen.'

Sara keek me fronsend aan en gleed van de bank om naar de wc's te lopen. 'Ik zie je buiten,' zei ze. 'Maar we zijn hier nog niet over uitgepraat. Je verzwijgt iets, dat zie ik aan je. Je bent zo'n slechte leugenaar.'

'Ik lieg helemaal niet.'

Ze liep weg zonder iets te zeggen.

Ik stond haar naast de tafel na te kijken.

Sara was geen schoonheid, niet op een filmsterachtige manier, tenminste, maar toen ik haar zo weg zag lopen, wilde ik haar.

Alsof ik naar porno zat te kijken.

Ze bewoog zich precies goed.

Toen ze weg was, pakte ik genoeg geld voor de rekening en een bescheiden fooi, en legde het op tafel. Ik pakte mijn beker, dronk het laatste beetje koffie koud op en keek uit het raam naar de storm die aan kwam razen over de weilanden aan weerszijden van de autoweg.

Ik overwoog om toch terug te rijden naar de I-80, maar zette dat meteen weer uit mijn hoofd. De storm kwam snel dichterbij, en ik wilde niet vast komen te zitten. We moesten verder. En als we zouden opschieten, was er niks aan de hand.

Toen ik wegliep kwam de serveerster net de keuken uit lopen. Ze bedankte me. 'Doe voorzichtig, jullie,' zei ze.

Ik beloofde dat we ons best zouden doen.